

Kibirli bir insan olduğunu duydun mu hiç? Bunu söyleyen oldu mu?

Bana kızanların söylediği ilk cümlelerden biridir bu. *Çok kibirli*sin!

Ne hissettiriyor sana bu? Belki gerçekten kibirli birisindir?

Bunun sebebini düşünüyorum. Bir insanın tavuğuna kıst dediğim için *kibirli* olmuşsam ki hemen her zaman böyledir, pek ciddiye aldığım bir ifade olamıyor. Bu gerçekten böyle bir kusurum olduğunu inkar babında değil ama insanlar arasında da bana bu ithamı yapacak kadar mevzuları *kişiselleştirmeyene* rastlamadım.

Kişiselleştirmek?

Bir insana kibir atfederken, bunun herhangi bir duygudan, incinmişlikten, *bana nasıl bunu söyler* düşüncesinden etkilenmemesi lazım. İbrahim Aleyhisselam'ın put parçalaması da kibirli bir davranıştır, ne demek sen binlerce insanın taptığı putları parçalıyor ve dalga geçer gibi baltayı da son kalanın boynuna asıyorsun. O putlara tanrı veya tanrı simgesi veya tanrıya götüren araç gibi bakanlar için bu hareketteki kibir hiçbir şeyde yok. *Sen kim oluyorsun da putlarımızı parçalıyorsun* demişler zaten.

Kendini bu şekilde açıklaman da biraz kibir kokmadı mı sence?

Nereden örnek vereyim? Tabii ki Halilullah kadar put kırıcı değilim, korkularım daha fazla, evladımı kurban edemem, onun kadar sağlam bir imanım da herhalde yoktur. Anlatmaya çalıştığım sadece *kibir* denen meselenin o kadar kolay karar verilebilecek bir mesele olmadığı. Birine kibir ithamı yapabilmek için kalbini birkaç imbikten geçirmek lazım.

O imbiklerden ne süzülecek?

Duygular. Putlar. Bir insanı senin manasızca çok sevdiğin bir şeye, diyelim kerameti kendinden menkul hocana, diyelim futbola veya diyelim arabalara karşı pek ilgisi yok ve bunları zaman kaybı görüyor diye kibirle itham edemezsin mesela. Kibir *ilginin* veya *saygının* yokluğuyla değil, varlığıyla ortaya çıkar.

Nasıl yani?

Yani bir insan, tuttuğu takım veya bindiği arabadan dolayı kibirli olur ama bunları ciddiye almayan birini kibirle itham edemez. Asıl kibir fani olanı fazla ciddiye almaktan, zamanın götüreceği ve şartlar değiştiğinde değişecek olanı hayatının merkezine koymaktan kaynaklanır. Ancak zamanımızda bunları yapmayanlara *kibirli* deniyor. *Beni beğenmiyor, bu ne kibir.*

Senin de gıcık bir tarafın var ama, bunu da kabul etmen lazım.

Bunun farkındayım. Hoşça vakit geçirilen bir insan olmak isterdim, eğlendiren, yaraları unutturan cinsten bir arkadaş velakin olamadım. Tabiatım ve hayatım müsait değildi.

Sadece bu mu?

Benim bir kusur bulacağıma, eleştireceğime, kabul etmeyeceğime dair de kabuller var. Önüme bir konu geliyor ve ne kadar manasız gördüğümü anlatamam. Bunu da belli ediyorum. Belki belli eden taraflarımı yontmam lazım. Beğeniyormuş gibi yapmayı biraz daha öğrenmem. Bunu isterdim ama o kadar kolay değil. *Doğru* olmaya çok uğraştım, içimi ve dışımı birbirinden fazla ayırmamaya. Şimdi çıkıntılık yapan huylarımı yontmaya uğraşmak, eğer içimi de *düzelteceysem*, bulduğum hazineyi kaybetmek gibi geliyor.

İçini düzeltmelisin belki de?

Soğuk durduğum konularda hayli düzgünmüşüm gibi geliyor bana da. Hayatta sevdiğim şeyler var ve bunlara bakıp, diyelim sigarayı veya maç seyretmeyi seven insanları anlıyorum. Bununla beraber onların gönlü olsun diye onların sevdiklerini sevmek bana çok manalı gelmiyor. Ne yapayım? Onların ümüğüne çöksem, arada sırada takıldığım Europa Universalis oynamayı severler mi mesela? Maç seven adamları bu oyunun başına oturtsam, on dakika sonra *bu ne biçim oyun* deyip kalkar. Ben de onların *oyunlarına* aynı tepkiyi veriyorum sadece.

Ama onlar çoğunlukta, sen azınlıktasın.

Evet, mevzuun özü bu. Genelin itibar ettiğine itibar edersem, hangi konuda olursa olsun, hayatım kolaylaşır. Zor da olsa öğrendim. Ezelden beri akıntıya karşı kürek çekiyorum. Bu beni yordu. Sanırım bıktım.

Hayattan mı, konulardan mı?

Genele muhalif olmaktan. Çoğu alıştığı için bu konforun farkında değil. Sinemaya gidip, en büyük salonda oynayan filmi seyredince beğenmek büyük bir nimettir. Benim çoğundan kaçasım gelir. Elime bir felsefe veya matematik kitabı ver daha rahat ederim ama bir yerden sonra bunların da *önemli* olduğundan şüpheye düşüyor insan.

/Kibir/ ithamı da bundan kaynaklanıyor herhalde.

Evet, herhalde. *O bizim beğendiklerimizi beğenmez, o halde o bizi beğenmez, o halde o çok kibirli* diye gidiyor. İlk cümleden ikinciye geçiş de doğru değil, zevkleri ve kültürü hayli yalapşap ama kendileri iyi pek çok insan tanıdım. Zevkleri rafine pek çok hokkabaz da. *Priming effect* diyorlar. İyi insan olmanın, nasıl derler, daha iyi giyinmek veya daha güzel yemeklerle alakası varmış hissi vardır, onun için dolandırıcılar sık giyinir. Yanlış bir düşünce.